

INTERDISCIPLINÁRNÍ SEMINÁŘ TOPOLOGICKÝCH STUDIÍ POETIKY UMĚNÍ, KRAJINY
A ARCHITEKTURY PŘI MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ FAKULTĚ UNIVERZITY KARLOVY,

Pozvánka.

42. kolokvium ISTS se uskuteční ve čtvrtek 19. února 2026 od 10,00 hodin,
v Malé aule Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy, Praha 1,
Malostranská nám. 25, 1. patro.

Je nám ctí, že následující kolokvium je příspěvkem k významné tradici
československé filozofie a fenomenologie počínaje Husserlem a Patočkou.

Jaroslava Vydrová, Filozofický ústav SAV, v.v.i., Bratislava

**Fenomenológia v súradniciach umenia a československá skúsenosť
pred rokom '89**

Príspevok vychádza z platformy zaoberajúcej sa genealógiou fenomenológie v stredo- a východoeurópskom priestore, ktorá sa rozvíja najmä od prvých dekád 20. storočia a je zameraná na skúmanie osobitostí recepcie Husserlovej fenomenológie a rozvoja fenomenologického myslenia prostredníctvom jednotlivých aktérov v tomto prostredí. Táto platforma sa prikláňa k tomu, že k osobitosti genealógie fenomenológie v tomto priestore patrí pluralitný, ne-monolitný charakter bez prítomnosti hlavného centra alebo centier. Je to prístup zohľadňujúci lokálnu tradíciu a jej osobitosti pri recepcii filozofických otázok. Tieto iniciatívy viedli aj k vytvoreniu spoločnosti Central and East European Society for Phenomenology.

Cieľom príspevku je predstaviť tri reprezentatívne príklady fenomenológie v Československu z obdobia komunizmu a ukázať, v akom zmysle ich možno považovať za významné v kontexte genealógie fenomenológie. Týkajú sa fenomenologickej interpretácie umeleckých diel, konkrétne textu (Z. Mathauser), obrazu (M. Bayerová) a sochy (P. Rezek), a toho, ako títo autori

vo svojom vlastnom chápaní zhodnocujú Husserlovu fenomenológiu vo vzťahu k otázkam javenia a danosti vecí, ako aj fenomenologickej metódy. Pokúsim sa tým takisto ukázať, v akom zmysle blízkosť avantgardného umenia a filozofie zohrala podstatnú úlohu pri formovaní stredoeurópskeho naratívu: umenie a filozofická interpretácia sa tu stretli vo vzájomnej výmene tém a metód, zároveň, opierajúc sa o pojmové vymedzenie teoretika umenia T. Štraussa („fenomenologický model“), sa príspevok bude zaoberať dostredivosťou ideí vzniku avantgardy a Strednej Európy.

Výber z publikácií k téme:

VYDROVÁ, Jaroslava. Phenomenology and Action Art. A Special Contribution to Phenomenology from the Czechoslovak Environment. In *Phainomena*, 34, 2025, no 132-133, p. 41-57.

VYDROVÁ, Jaroslava. Konvergenzie fenomenológie, pražského štrukturalizmu a umeleckej tvorby. Príspevok ku genealógii fenomenológie v stredoeurópskom priestore. In *Filozofia*, 2020, roč. 75, č. 2, s. 109-120.

VYDROVÁ, Jaroslava. Phenomenology in Central Europe: Philosophy from the Margins. In *Human Affairs: Postdisciplinary Humanities and Social Sciences Quarterly*, 2020, vol. 30, no. 3, pp. 428-437.

VYDROVÁ, Jaroslava. Prístupy k dejinnosti vo fenomenológii: československá skúsenosť. In *Filozofia*, 79, 2024, č., 9, s. 970-984.

VYDROVÁ, Jaroslava. *Výraz – dielo – telesnosť: fenomenologické eseje*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2019.

<http://sav-sk.academia.edu/JaroslavaVydrova>

<https://www.researchgate.net/profile/Jaroslava-Vydrova>

V Praze, 3. 2. 2026

prof. RNDr. Jaroslav Nešetřil, DrSc a prof. PhDr. Tomáš Vlček, CSc.